

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. lokakuuta 2023
(OR. en)

13960/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0367(BUD)

FIN 1027

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	11. lokakuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 530 final
Asia:	Lisätalousarvioesitys nro 4 varainhoitovuoden 2023 yleiseen talousarvioon Maksumäärärahojen vähentäminen Muut mukautukset ja tekniset päivitykset

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 530 final.

Liite: COM(2023) 530 final

Bryssel 11.10.2023
COM(2023) 530 final

2023/0367 (BUD)

**LISÄTALOUSARVIOESITYS NRO 4
VARAINHOITOVUODEN 2023 YLEISEEN TALOUSARVIOON**

**Maksumäärärahojen vähentäminen
Muut mukautukset ja tekniset päivitykset**

Euroopan komissio ottaa huomioon

- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 314 artiklan yhdessä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 a artiklan kanssa,
- Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä 14 päivänä joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053¹, joka tuli voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2021,
- unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä [...] 18 päivänä heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046² ja erityisesti sen 44 artiklan,
- Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023, sellaisena kuin se hyväksyttiin 23 päivänä marraskuuta 2022³,
- kesäkuun 13 päivänä 2023 hyväksytyn lisätalousarvion nro 1/2023⁴,
- heinäkuun 11 päivänä 2023 hyväksytyn lisätalousarvion nro 2/2023⁵,
- heinäkuun 3 päivänä 2023 hyväksytyn lisätalousarvioesityksen nro 3/2023⁶,

ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle lisätalousarvioesityksen nro 4 vuoden 2023 talousarvioon.

MUUTOKSET PÄÄLUOKITTAISEEN TULO- JA MENOTAULUKKOO

Muutokset yleiseen tulotaulukkoon ja pääluokkaan III ovat saatavilla EUR-Lexissä (<https://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-fi.htm>).

¹ Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta, EUVL L 424, 15.12.2020.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta, EUVL L 193, 30.7.2018.

³ EUVL L 58, 22.2.2023.

⁴ EUVL L 189, 27.7.2023.

⁵ EUVL L 232, 20.9.2023.

⁶ COM(2023) 406, 3.7.2023.

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Tämän vuotta 2023 koskevan lisätalousarvioesityksen (LTE) nro 4 tarkoituksena on päivittää talousarvion menopuolta, jotta voidaan

- vähentää kansainvälistä lämpöydinkooreaktoria (ITER) koskevan hankkeen maksusitoumusmäärärahoja 280 miljoonaa euroa ja maksumäärärahoja 264 miljoonaa euroa sen vuoksi, että hankkeen täytäntöönpano on viivästynyt eikä viiveitä saada kurottua umpeen myöhemmin tänä vuonna;
- vähentää Digitaalinen Eurooppa -ohjelman, Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+), Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) maksumäärärahoja yhteensä 3 miljardia euroa. Näitä vähennyksiä ei voitu sisällyttää Euroopan parlamentille ja neuvostolle 27. syyskuuta 2023 toimitetussa kokonaismäärärahasiirrossa (DEC 13/2023) ehdotettuihin uudelleenkohdennettaviin määriin;
- mukauttaa otsakkeessa 7 toimielinten hallintomenoja, eläkkeitä ja Eurooppa-kouluja varten varattuja määrärahoja sekä lisätä määrärahoja 32,5 miljoonalla eurolla palkkojen tarkistamisen, eläkkeensaajien määrän kasvun ja jatkuvasti korkeiden energian hintojen seurauksena;
- antaa Euroopan ulkosuhdehallinnolle (EUH) lupa ottaa sotilaskriisinhallinnan suunnittelu- ja toteutusvoimavaraa (MPCC) varten palvelukseen 20 kansallista asiantuntijaa, joista ei aiheudu kustannuksia ja joiden palvelukseenotto ei vaikuta määrärahojen määrään vuonna 2023;
- mukauttaa EU:n rahoitusosuutta Euroopan syyttäjänvirastolle (EPPO) ja muuttaa EPPOn virkojen/toimien määrää viraston turvallisuuden ja kyberturvallisuuden parantamiseksi;
- mukauttaa EU:n rahoitusosuutta Euroopan ympäristökeskukselle, jotta voidaan ottaa huomioon keskustelut, joita käydään ehdotuksesta asetukseksi luonnon ennallistamisesta.

Tämän lisätalousarvioesityksen nettovaikutus menoihin on 247,5 miljoonan euron vähennys maksusitoumusmäärärahoihin ja 3 254,8 miljoonan euron vähennys maksumäärärahoihin.

2. ITER-HANKKEEN MÄÄRÄRAHOJEN VÄHENTÄMINEN

ITER-hankkeen täytäntöönpanossa on ilmennyt vuoden aikana yhä enemmän ongelmia, jotka johtuvat pääasiassa joidenkin reaktorin osien välttämättömistä korjaustarpeista. Käynnissä on parhaillaan hankesuunnitelman kattava päivitys, jolle ITER-organisaation neuvoston on määrä antaa hyväksyntänsä marraskuussa 2024. Tästä johtuen sekä maksusitoumus- että maksumäärärahojen tarve on vuonna 2023 huomattavasti arvioitua pienempi. Näin ollen komissio ehdottaa, että maksusitoumusmäärärahoja vähennetään tässä lisätalousarvioesityksessä 280 miljoonaa euroa ja maksumäärärahoja 264 miljoonaa euroa.

Budjettikohta	Nimi	Maksusitoumus- määrärahat	Maksumäärärahat
01 04 01	ITER-laitosten rakentaminen, käyttö ja hyödyntäminen – Eurooppalainen ITER-yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten	–280 000 000	–264 000 000
Yhteensä		–280 000 000	–264 000 000

3. PIENEMPI MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TARVE

Kokonaismäärärahasiirto tehdään vuosittain, ja se koskee koko komissiota. Siinä kaikkia pääosastoja ja yksiköitä pyydetään tarkastelemaan viimeistään syyskuun alussa talousarvioon sisältyvien maksumäärärahojensa toteutusta asianomaisen vuoden loppuun saakka. Tarkoituksena on varmistaa, että talousarvioon sisältyvät maksumäärärahat on vuoden loppuun mennessä käytetty mahdollisimman tehokkaasti, sovittamalla yhteen lisätarpeet ja odotettavissa oleva määrärahojen vajaakäyttö. Tämän vuoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle esitetään vuosittain erillinen määrärahasiirtopyyntö varainhoitoasetuksen⁷ 31 artiklan mukaisesti.

Kokonaismäärärahasiirron yhteydessä havaittiin, että joissakin ohjelmissa oli käyttämättömiä määrärahoja lähes 4,6 miljardia euroa, mitä kuitenkin osittain tasapainottivat noin 1,6 miljardin euron lisämäärärahapyynnot. Jäljelle jäävää 3 miljardin euron määrää ei saada käytettyä vuonna 2023, joten sitä on pienennettävä, jotta vuoden lopussa ei synny menoylijäämää. Sen vuoksi komissio ehdottaa, että Digitaalinen Eurooppa -ohjelman, Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+), Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) maksumäärärahoja vähennetään seuraavasti:

- Digitaalinen Eurooppa -ohjelma: –348,6 miljoonaa euroa
- EAKR: –1 081,3 miljoonaa euroa
- ESR+: –650 miljoonaa euroa
- maaseuturahasto: –685 miljoonaa euroa
- AMIF: –259 miljoonaa euroa.

Digitaalinen Eurooppa on uusi ohjelma. Vakiintuneista ohjelmista poiketen Digitaalinen Eurooppa -ohjelma koskee edunsaajia, jotka eivät tunne EU:n rahoitussääntöjä hyvin, ja sen vuoksi ehdotuspyyntöihin ei aina saada riittävästi hakemuksia. Vähäistä kiinnostusta selittävät osaltaan myös kyberturvallisuuskysymysten arkaluonteisuus ja jäsenvaltioiden viivästyneet sitoumukset (50 % investoinneista on osoitettava kansallisista talousarvioista). Lisäksi erityisesti Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta annetun asetuksen⁸ 12 artiklassa säädetyt osallistumisrajoituksia koskevat tarkastukset ovat osoittautuneet aikaa vieviksi ja toisinaan viivästyttäneet avustussopimusten ja joidenkin suurten hankinta-asiakirjojen allekirjoittamista. Tämä puolestaan on johtanut maksumäärärahojen ylijäämiin.

EAKR:n ja ESR+:n osalta maksumäärärahoihin tehtävä 1,72 miljardin euron vähennys selittyy sillä, että vuosien 2021–2027 ohjelmat hyväksyttiin myöhässä. Yhtään ohjelmaa ei hyväksytty monivuotisen rahoituskehityksen ensimmäisenä vuonna. Suurin osa ohjelmista (61 %) hyväksyttiin vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä, ja kuusi ohjelmaa oli hyväksyttävä vielä vuonna 2023.

Vaikka jäsenvaltioiden viranomaiset keskittyvät ennen kaikkea vuosien 2014–2020 ohjelmiensa (mukaan lukien REACT-EU) ja elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon päätökseen saattamiseen, ohjelmasuunnittelun viivästyminen vaikuttaa kielteisesti kauden 2021–2027 toteutusvauhtiin ja ennen vuoden 2023 loppua odotettavissa olevien maksupyyntöjen määrään. Viivästys näkyy myös jäsenvaltioiden heinäkuussa 2023 toimittamissa viimeisimmissä ennusteissa, joita vastaava maksujen määrä oli 2,1 miljardia euroa pienempi (–41 %) kuin tammikuussa 2023

⁷ EUVL L 193, 30.7.2018.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/694, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta, EUVL L 166, 11.5.2021, s. 1–34.

toimitettuja ennusteita vastaava määrä. Komission ehdottamassa vähennyksessä otetaan näin ollen huomioon jäsenvaltioiden ennusteet, valittujen hankkeiden määrä, odotettavissa oleva tuensaaajien ilmoittamien menojen määrä sekä mahdollistavien edellytysten täyttyminen kaikkien ohjelmien osalta.

Lisäksi komissio ehdottaa toimien loppuun saattamista koskevan budjettikohdan ”Kaupunkialueiden kestävä kehityksen innovatiiviset toimenpiteet” maksumäärärahoihin 10,8 miljoonan euron vähennystä. Aloitteen täytäntöönpano oli odotettua nopeampaa, ja alkuperäisiä 31,8 miljoonan euron määrärahoja lisättiin vuonna 2022 komission sisäisillä siirroilla 20,2 miljoonaa euroa. Tämän seurauksena vuoden 2023 todelliset maksutarpeet ovat pienemmät verrattuna vuoden 2023 talousarvioon otettuihin määriin.

Maaseuturahaston osalta komissio on analysoinut tähän mennessä saadut menoilmoitukset ja jäsenvaltioiden elokuun 2023 loppuun mennessä toimittamat tuoreimmat ennakoarvot. Maaseuturahaston vuosien 2023–2027 ohjelmien toteutus on odotettua hitaampaa ja maksupyyntöjen määrä on ollut pienempi kuin jäsenvaltioiden aiemmissa ennusteissa on esitetty. Odotettavissa oleva määrärahojen vajaakäyttö johtuu kahdesta seikasta. Ensinnäkin jäsenvaltiot pyrkivät kaikin keinoin tehostamaan maaseuturahaston vuosien 2014–2022 ohjelmien täytäntöönpanoa, jotta sitoumuksia ei tarvitsisi vapauttaa. Toiseksi jäsenvaltiot asettavat etusijalle NextGenerationEU-välineestä tuettujen hankkeiden täytäntöönpanon. Tämän vuoksi maksumäärärahojen yhteenlaskettu nettoylijäämä on tänä vuonna 685 miljoonaa euroa.

AMIF-rahaston osalta hätäapuun liittyvä maksumäärärahojen kokonaistarve on pienempi kuin alun perin arvioitiin. Useiden arvoltaan suurten laskujen analysointi on edelleen kesken, ja jotkin maksujen suorittamista koskevat ehdot eivät vielä täyty eräiden hankkeiden osalta. Jos täydentäviä tositteita ei toimiteta, asianomaisia maksuja lykätään vuoteen 2024. Lisäksi tilejä tarkastetaan ja hyväksytään ennakoitua vähemmän, mikä viivästyttää osaltaan maksuja vuoteen 2024.

Tässä lisätalousarvioesityksessä ehdotettu maksumäärärahojen vähennys esitetään tarkemmin seuraavassa:

(euroa)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumus-määrärahat	Maksu-määrärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
02 04 01 11	Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus	0	–65 653 251
02 04 02 10	Suurteholaskenta	0	–24 803 554
02 04 03	Tekoäly	0	–156 431 542
02 04 04	Osaaminen	0	–49 440 166
02 04 05 01	Käyttöönotto	0	–45 500 204
02 04 05 02	Käyttöönotto/yhteentoimivuus	0	–6 731 567
05 02 01	Euroopan aluekehitysrahasto — toimintamenot	0	–1 070 000 000
05 02 99 03	EAKR:n (vuotta 2021 edeltävien) toimien loppuun saattaminen — 25 artikla — 11 artikla	0	–439 426
05 02 99 04	EAKR:n (vuotta 2021 edeltävien) toimien loppuun saattaminen — Kaupunkialueiden kestävä kehityksen innovatiiviset toimenpiteet	0	–10 830 465
07 02 01	ESR+:n yhteistyössä hallinnoitava toimintalohko – Toimintamenot	0	–650 000 000
08 03 01 01	YMP:n strategiasuunnitelmien mukaiset maaseudun kehittämisen interventiotyypit	0	–685 000 000
10 02 99 01	Aikaisempien (vuotta 2021 edeltävien) toimien loppuun saattaminen muuttoliikeasioiden alalla	0	–259 000 000
Yhteensä		0	–3 023 830 175

4. EU:N YLEINEN HALLINTO

Komissio ehdottaa tässä lisätalousarvioesityksessä nro 4/2023 mukautuksia otsakkeeseen 7 ”EU:n yleinen hallinto” erityisesti, jotta voidaan ottaa huomioon arvioitua suuremman palkkojen mukautuksen vaikutus hallintomenoihin. Mukautus on 2,7 prosenttia (1,0 %:n ylimääräinen päivitys ensimmäisen, 1. päivästä tammikuuta sovelletun 1,7 %:n päivityksen ohella) sen sijaan, että sovellettaisiin vuoden 2023 talousarvion perustana käytettyä +2,6 prosentin päivitystä takautuvasti 1. heinäkuuta 2023 alkaen. Muita huomioon otettavia seikkoja ovat uusien eläkkeensaajien määrä, joka on suurempi verrattuna vuoden 2023 talousarviota laadittaessa tehtyihin arvioihin, sekä jatkuvasti korkeat energian hinnat.

Toimielinten hallintomenot

Korkealla inflaatiolla, jatkuvasti korkeilla energian hinnoilla ja jäsenvaltioiden virkamiesten ostovoiman kehityksellä on suuri vaikutus toimielinten hallintomenoihin sekä eläkkeitä ja Eurooppa-kouluja varten tarvittaviin määrärahoihin.

Henkilöstösääntöjen 64 ja 65 artiklan mukaan Euroopan unionin virkamiesten ja muun henkilöstön palkat päivitetään vuosittain komission esittämän kertomuksen perusteella. Kertomus perustuu Eurostatin yhteistyössä jäsenvaltioiden kansallisten tilastolaitosten kanssa laatimiin tilastotietoihin, jotka kuvastavat jäsenvaltioiden tilannetta 1. heinäkuuta. Päivityksen laskenta perustuu periaatteeseen, jonka mukaan EU:n virkamiesten reaali-palkkojen (ilman inflaatiota) kehityksen ja jäsenvaltioiden kansallisten virkamiesten reaali-palkkojen kehityksen olisi vastattava toisiaan. Päivitys vastaa kahden päämuuttujan yhteisvaikutusta. Nämä ovat

- valtionhallinnossa työskentelevien virkamiesten reaali-palkkojen vuotuinen kehitys 10 jäsenvaltion muodostamassa otoksessa, johon poimitujen jäsenvaltioiden yhteenlaskettu BKT on yli 75 prosenttia unionin BKT:stä
- Brysselin ja Luxemburgin vuosi-inflaatio, joka lasketaan painottamalla Belgian yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä ja Luxemburgin kuluttajahintaindeksillä mitatut kansalliset kuluttajahintainflaatiot kyseisissä jäsenvaltioissa työskentelevällä EU:n henkilöstön osuudella.

Vuoden 2023 talousarviossa ennustettu palkkojen päivitys, jota sovelletaan takautuvasti 1. päivästä heinäkuuta 2023 alkaen, oli 2,6 prosenttia (vaikutus kuuden kuukauden ajalta). Komission yksiköt laskivat kyseisen päivitysprosentin marraskuussa 2022 viiteajanjakson (1.7.2022–30.6.2023) ostovoiman ja elinkustannusten arvioidun kehityksen perusteella henkilöstösäännöissä säädetyn menetelmän mukaisesti.

Henkilöstösääntöjen liitteessä XI vahvistettujen säännösten mukaisesti Eurostatin kertomus annetaan 31. lokakuuta 2023, ja siinä vahvistetaan Brysselissä ja Luxemburgissa työskentelevien EU:n virkamiesten nimellisten nettopalkkojen mukautus heinäkuusta 2023 alkaen, jotta EU:n virkamiesten ostovoima kehittyisi yhdenmukaisesti jäsenvaltioiden virkamiesten ostovoiman kanssa. Komission kertomus⁹ neuvostolle ja Euroopan parlamentille hyväksytään marraskuussa. Sitä ennen on aiheellista tarkastella tilannetta uudelleen ja ottaa huomioon todennäköisyys, että päivitys johtaa suurempaan palkankorotukseen kuin vuoden 2023 talousarviota laadittaessa arvioitiin, sanotun rajoittamatta kyseisen lopullisen kertomuksen soveltamista. Erityisesti Belgian ja Luxemburgin yhteisindeksi (JBLI) oli tarkastelujaksolla huomattavasti korkeampi kuin alun perin ennustettiin (4,6 %). Samalla arvioidaan, että ostovoima heikkenee kymmenessä viitejäsenvaltiossa 1,8 prosenttia, ja näin ollen lopullinen palkkojen päivitys on 2,7 prosenttia.

Koska kertomus ajoittuu henkilöstösääntöjen liitteen XI mukaisesti selkeästi lokakuun loppuun, olisi liian myöhäistä ehdottaa virallisesti lisätalousarviota sen jälkeen, kun lopullinen palkkojen päivitysaste on tiedossa. Moitteettoman varainhoidon ja realistisen budjetoinnin periaatteiden

⁹ Henkilöstösääntöjen ja Euroopan unionin muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen 65 artiklan 1 kohdassa komissio velvoitetaan toimittamaan tietoja unionin virkamiesten palkkojen ja eläkkeiden talousarviovaikutuksista, kun otetaan huomioon vuotta 2023 koskeva EU:n virkamiesten ja muun henkilöstön palkkojen ja eläkkeiden sekä näihin palkkoihin ja eläkkeisiin sovellettavien korjauskertoimien päivitys.

mukaisesti on kuitenkin perusteltua ehdottaa palkkoihin ja eläkkeisiin liittyvien talousarviomäärärahojen lisäämistä.

Komissio on pyrkinyt hillitsemään hallintomenojaan noudattamalla ehdottoman vakaata henkilöstöpolitiikkaa ja vähentämällä mahdollisimman paljon muita kuin palkkoihin liittyviä menoja, esimerkiksi kokouksista ja komiteoista aiheutuvia menoja. Sen vuoksi tässä lisätalousarvioesityksessä ei esitetä lisämäärärahoja komissiolle ennalta arvioitua suuremman palkkojen päivityksen osalta.

Myös muut toimielimet ovat pyrkineet kaikin mahdollisin tavoin kattamaan lisätarpeet kohdentamalla uudelleen olemassa olevia resursseja ja lykkäämällä muita kuin pakollisia investointeja. Alueiden komitean hallintomenoja varten tarvitaan kuitenkin 300 000 euron lisäys ja Euroopan ulkosuhdehallinnon hallintomenoja varten 1,8 miljoonan euron lisäys. Muita toimielimiä varten ei tarvita lisää määrärahoja.

Edellä mainittujen tekijöiden lisäksi jatkuvasti korkeat energian hinnat ovat kasvattaneet menoja vuoden 2023 loppuun saakka. Nämä lisämenot on tarkoitus kattaa mahdollisimman suurelta osin määrärahojen uudelleenkohdentamisella ja määrärahasiirroilla. Alueiden komitean osalta tarvitaan kuitenkin 250 000 euron määrärahalisäys energiaan liittyviä menoja varten, jotta kaikki asiaan liittyvät sopimusvelvoitteet voidaan täyttää.

Eläkkeet

Eläkemenojen osalta vuoden 2023 loppuun ulottuvassa tarpeita koskevassa ennusteessa ennakoidaan 49,1 miljoonan euron alijäämää. Tämä johtuu useista seikoista, jotka ovat kasvattaneet vuodeksi 2023 ennakoituja eläkemenoja:

- vanhuuseläkkeitä varten osoitettujen määrärahojen huomattava vaje, joka johtuu siitä, että eläkkeensaajia oli vuoden 2022 lopussa 238 enemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa arvioitiin. Tästä lisämäärästä 39 prosenttia oli eläkkeensaajia erillisvirastoista;
- todennäköisesti samanlainen eläkkeensaajien määrän suurempi kasvu vuonna 2023 verrattuna vuoden 2023 talousarviota laadittaessa käytettyihin oletuksiin, sillä jo tammikuun ja syyskuun 2023 välisenä aikana vanhuuseläkettä saavien määrä oli kasvanut lähes yhtä paljon kuin vuodeksi 2023 arvioitu kokonaiskasvu. Lisäksi työkyvyttömyyskorvausta saavien määrä on yli 50 prosenttia ennustettua määrää suurempi;
- edellä kuvatun tarkistetun eläkkeiden vuotuisen mukautuksen vaikutus, mukaan lukien kuuden kuukauden lisätarpeet, jotka johtuvat 1. tammikuuta 2023 alkaen sovelletusta eläkkeiden 1,7 prosentin väliaikaisesta päivityksestä.

Edellä mainitut seikat johtavat eläkemenojen osalta yhteensä 61,1 miljoonan euron alijäämään. Osa alijäämästä kompensoidaan noin 12 miljoonan euron ylijäämällä, joka johtuu siitä, että korjauskertoiimiin liittyvät maksut ovat eläkeläisten osalta ennakoitua pienemmät. Korjauskertoiimia¹⁰ mukautetaan samaan aikaan palkkojen ja eläkkeiden kanssa ostovoimapariteetin varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa, joissa eläkkeellä oleva henkilöstö asuu.

Lisäksi ehdotetaan, että henkilöstön palkkoja koskevista budjettikohdista kohdennetaan uudelleen 27,6 miljoonaa euroa, koska lisääntynyt eläkkeelle jääminen on automaattisesti synnyttänyt liikkumavaran, joka mahdollistaa tällaisen määrärahasiirron. Näin ollen ehdotettu nettolisäys on 21,5 miljoonaa euroa.

¹⁰ Vuonna 2004 toteutetun henkilöstösääntöjen uudistuksen jälkeen korjauskertoiimia sovelletaan eläkkeelle jääneen henkilöstön osalta ainoastaan ennen vuotta 2004 karttuneisiin eläkeoikeuksiin.

Eurooppa-koulut

Eurooppa-kouluja varten pyydetään 8,7 miljoonan euron määrärahalisäystä, jotta voidaan kattaa kuuden kuukauden osalta lisätarpeet, jotka johtuvat 1. tammikuuta 2023 alkaen sovelletusta palkkojen väliaikaisesta päivityksestä ja jatkuvasti korkeista energian hinnoista.

Kokonaisvaikutus ja yksityiskohtaiset vaikutukset pääluokittain

Ehdotuksen tarkoituksena on lisätä otsakkeen 7 (EU:n yleinen hallinto) jaksottamattomia menoja 32,5 miljoonaa euroa vuonna 2023. Tämä vastaa 2,4 miljoonan euron lisäystä muiden toimielinten hallintomenoja varten, 49,1 miljoonan euron lisäystä kaikkien toimielinten eläkkeitä varten ja 8,7 miljoonan euron lisäystä Eurooppa-kouluja varten. Näitä lisäyksiä kompensoidaan vähentämällä komission hallintomenoja 27,6 miljoonaa euroa.

Kokonaisvaikutus menoihin on seuraava:

Määrät euroina

	Talousarvio 2023 (ml. LT:t nro 1- 2/2023 & LTE nro 3/2023)	Lisätalousarvioesitys nro 4/2023	Talousarvio 2023
Eläkkeet ja Eurooppa-koulut	2 566 476 000	57 787 126	2 624 263 126
Eläkkeet	2 341 995 000	49 100 000	2 391 095 000
Eurooppa-koulut (komissio)	224 481 000	8 687 126	233 168 126
Toimielinten hallintomenot	8 746 725 376	-25 269 000	8 721 456 376
Komissio	4 059 678 702	-27 619 000	4 032 059 702
Muut toimielimet	4 687 046 674	2 350 000	4 689 396 674
Euroopan parlamentti	2 247 134 550	0	2 247 134 550
Neuvosto	647 908 757	0	647 908 757
Euroopan unionin tuomioistuin	486 025 796	0	486 025 796
Tilintarkastustuomioistuin	175 059 922	0	175 059 922
Euroopan talous- ja sosiaalikomitea	158 767 970	0	158 767 970
Alueiden komitea	116 125 392	550 000	116 675 392
Euroopan oikeusasiamies	13 212 447	0	13 212 447
Euroopan tietosuojavaltuutettu	22 711 559	0	22 711 559
Euroopan ulkosuhdehallinto	820 100 281	1 800 000	821 900 281
Yhteensä	11 313 201 376	32 518 126	11 345 719 502

Seuraavassa esitetään tarkemmin vaikutus pääluokittain:

Pääluokka III – Euroopan komissio

Määrät euroina

Budjetti- kohta	Nimi	Maksusitoumus- määrärahat	Maksu- määrärahat
20 01 02 01	Palkat ja korvaukset — Päätoimipaikat ja edustustot EU:ssa	-27 619 000	-27 619 000
21 01 01	Eläkkeet ja korvaukset	49 100 000	49 100 000
21 02 01 01	Eurooppa-koulujen pääsihteerin keskustoimisto (Bryssel)	1 062 919	1 062 919
21 02 01 02	Bryssel I	688 850	688 850
21 02 01 03	Bryssel II	2 533 248	2 533 248
21 02 01 04	Bryssel III	163 514	163 514
21 02 01 05	Bryssel IV	667 530	667 530
21 02 01 06	Luxemburg I	1 591 725	1 591 725
21 02 01 07	Luxemburg II		
21 02 01 08	Mol	1 751 040	1 751 040
21 02 01 09	Frankfurt		

21 02 01 10	Karlsruhe	102 831	102 831
21 02 01 11	München	21 967	21 967
21 02 01 12	Alicante	43 502	43 502
21 02 01 13	Varese	60 000	60 000
21 02 01 14	Bergen		
Yhteensä		30 168 126	30 168 126

Pääluokka VII – Euroopan alueiden komitea

Määrät euroina

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumus-määrärahat	Maksu-määrärahat
1 2 0 0	Palkat ja korvaukset	300 000	300 000
2 0 2 4	Energiankulutus	250 000	250 000
Yhteensä		550 000	550 000

Pääluokka X – Euroopan ulkosuhdehallinto

Määrät euroina

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumus-määrärahat	Maksu-määrärahat
3 0 0 0	Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat ja etuudet	1 800 000	1 800 000
Yhteensä		1 800 000	1 800 000

5. EUROOPAN ULKOSUHDEHALLINTO (EUH)

Neuvosto hyväksyi 9. kesäkuuta 2017 lisäyksen Euroopan unionin sotilasesikunnan (EUSE) tehtävänkuvaukseen ja organisaation (ST 9762/17). Kun lisäksi otetaan huomioon sotilaskriisinhallinnan suunnittelu- ja toteutusvoimavaraa (MPCC) koskevan etenemissuunnitelman mukainen MPCC:n kehitys, EUH lisää MPCC:n henkilöstöön 20 sotilaallista kansallista asiantuntijaa (lisäyksestä ei aiheudu kustannuksia).

Tällä toimella ei ole talousarviovaikutuksia, ja näihin kansallisiin asiantuntijoihin vuonna 2023 liittyvät mahdolliset yleiskustannukset tai liitännäiskustannukset katetaan EUH:n talousarviosta.

6. EUROOPAN SYYTTÄJÄNVIRASTO (EPPO)

Komissio ehdottaa, että EPPOn rakennuksen ja tietojärjestelmien turvallisuuteen tarkoitettuja määrärahoja lisätään. EPPOn hallinnoimat monimutkaiset ja arkaluonteiset asiat edellyttävät rakennuksen ja tietojärjestelmien turvallisuuden parantamista, ja sitä varten ehdotetaan kahdeksaa uutta väliaikaista toimihenkilöä. EPPOn talousarvioon ehdotetaan näin ollen 500 000 euron lisäystä maksusitoumus- ja maksumäärärahoina, jotta voidaan kattaa uuden henkilöstön palkoista vuonna 2023 aiheutuvat menot, ottaen huomioon, että palvelukseenotto alkaa vasta vuoden 2023 lopussa. Lisämäärärahojen kattamiseksi alaotsakkeessa 2b on yksilöity yksi mahdollisuus kohdentaa määrärahoja uudelleen. Sen vuoksi ehdotetaan, että komission institutionaalisia oikeuksia koskevasta budjettikohdasta, josta katetaan työllisyys- ja sosiaaliasioiden alan analyttisiin tutkimuksiin ja yhteiskunnallista tilannetta, väestönkehitystä, väestörakenteen muutosta ja perhettä koskeviin selvityksiin ja tutkimuksiin liittyviä menoja, vapautetaan 500 000 euroa maksusitoumusmäärärahoina.

(euroa)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumus-määrärahat	Maksu-määrärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
07 10 08	Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO)	500 000	500 000
07 20 04 08	Yhteiskunnallista tilannetta, väestönkehitystä ja perhettä koskevat selvitykset ja tutkimukset	–500 000	0
Yhteensä		0	500 000

Vastaavat henkilöstötaulukon muutokset esitetään tämän asiakirjan budjettiteknisenä liitteenä.

7. EUROOPAN YMPÄRISTÖKESKUS (EEA)

Komission ehdotus asetukseksi luonnon ennallistamisesta¹¹ sisälsi uusia tehtäviä Euroopan ympäristökeskukselle. Niitä varten arvioitiin tarvittavan 2 301 604 euroa vuonna 2023, ja määrä oli tarkoitus kompensoida Life-ohjelmasta. Kyseinen määrä otettiin varainhoitoasetuksen 49 artiklan mukaisesti varaukseen (ns. alustavat määrärahat). Koska toimielinten väliset neuvottelut luonnon ennallistamista koskevasta asetusehdotuksesta ovat edelleen kesken, komissio ehdottaa, että vuodeksi 2023 varatut määrärahat palautetaan Life-ohjelmaan seuraavasti:

(euroa)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumus-määrärahat	Maksu-määrärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
09 02 02	Kiertotalous ja elämänlaatu	2 301 604	2 301 604
30 02 02	Jaksotetut määrärahat (varaus momentille 09 10 02)	-2 301 604	-2 301 604
Yhteensä		0	0

8. RAHOITUS

Tämän lisätalousarvioesityksen nettovaikutus on yhteensä 247,5 miljoonan euron vähennys maksusitoumusmäärärahoihin ja 3 254,8 miljoonan euron vähennys maksumäärärahoihin vuoden 2023 talousarviossa.

¹¹ COM(2022) 304, 22.6.2022.

9. TIIVISTELMÄTAULUKKO MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

	Talousarvio 2023 (ml. LT:t nro 1–3/2023)		LTE nro 4/2023		Talousarvio 2023 (ml. LT:t nro 1–3/2023 & LTE nro 4/2023)	
	MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM
1. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	21 695 056 589	20 802 892 074	–280 000 000	–612 560 284	21 415 056 589	20 190 331 790
josta joustoväline						
Enimmäismäärä	21 727 000 000				21 727 000 000	
Liikkumavara	31 943 411		280 000 000		311 943 411	
2. Koheesio, palautumiskyky ja arvot	70 586 704 063	58 058 661 399		–1 730 769 891	70 586 704 063	56 327 891 508
josta joustoväline	182 220 073				182 220 073	
josta yksi ainoa liikkumavaraväline (11 artiklan 1 kohdan a alakohta)	280 000 000				280 000 000	
Enimmäismäärä	70 137 000 000				70 137 000 000	
Liikkumavara	12 516 010				12 516 010	
2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	62 926 483 990	50 874 959 229		–1 731 269 891	62 926 483 990	49 143 689 338
josta joustoväline						
Enimmäismäärä	62 939 000 000				62 939 000 000	
Liikkumavara	12 516 010				12 516 010	
2b. Palautumiskyky ja arvot	7 660 220 073	7 183 702 170		500 000	7 660 220 073	7 184 202 170
josta joustoväline	182 220 073				182 220 073	
josta yksi ainoa liikkumavaraväline (11 artiklan 1 kohdan a alakohta)	280 000 000				280 000 000	
Enimmäismäärä	7 198 000 000				7 198 000 000	
Liikkumavara						
3. Luonnonvarat ja ympäristö	57 218 143 225	57 432 545 265		–685 000 000	57 218 143 225	56 747 545 265
josta joustoväline						
Enimmäismäärä	57 295 000 000				57 295 000 000	
Liikkumavara	76 856 775				76 856 775	
josta: Markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	40 692 211	40 698 181 356			40 692 211	40 698 181 356
Maataloustukirahaston alaeimmäismäärä	41 518 000 000				41 518 000 000	
Pyöristysero, jota ei oteta huomioon alaliikkumavaraa laskettaessa	800 000				800 000	
Maataloustukirahaston ja maaseuturahaston välillä siirretyt nettomäärät	–825 800 000				–825 800 000	
Maataloustukirahaston menoihin käytettävissä oleva nettomäärä (alaeimmäismäärä, jossa on otettu huomioon maataloustukirahaston ja maaseuturahaston välillä siirretyt määrät)	40 693 000 000				40 693 000 000	
Maataloustukirahaston alaliikkumavara	789 000				789 000	
4. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	3 727 311 518	3 038 380 252		–259 000 000	3 727 311 518	2 779 380 252
josta joustoväline						
Enimmäismäärä	3 814 000 000				3 814 000 000	
Liikkumavara	86 688 482				86 688 482	
5. Turvallisuus ja puolustus	2 116 636 829	1 137 374 612			2 116 636 829	1 137 374 612
josta joustoväline	170 636 829				170 636 829	

	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>1 946 000 000</i>				<i>1 946 000 000</i>	
	<i>Liikkumavara</i>						
6.	Naapurialueet ja muu maailma	17 211 879 478	13 994 937 845			17 211 879 478	13 994 937 845
	<i>josta joustoväline</i>	<i>882 879 478</i>				<i>882 879 478</i>	
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>16 329 000 000</i>				<i>16 329 000 000</i>	
	<i>Liikkumavara</i>						
7.	EU:n yleinen hallinto	11 313 201 375	11 313 201 375	32 518 126	32 518 126	11 345 719 501	11 345 719 501
	<i>josta joustoväline</i>						
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>11 419 000 000</i>				<i>11 419 000 000</i>	
	<i>Liikkumavara</i>	<i>105 798 625</i>		<i>-32 518 126</i>		<i>73 280 499</i>	
	josta: Toimielinten hallintomenot	8 745 681 899	8 745 681 899	-25 269 000	-25 269 000	8 720 412 899	8 720 412 899
	<i>Alaenimmäismäärä</i>	<i>8 772 000 000</i>				<i>8 772 000 000</i>	
	<i>Alaliikkumavara</i>	<i>26 318 101</i>		<i>25 269 000</i>		<i>51 587 101</i>	
	Otsakkeiden määrärahat	183 868 933 077	165 777 992 822	-247 481 874	-3 254 812 049	183 621 451 203	162 523 180 773
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>182 667 000 000</i>	<i>168 575 000 000</i>			<i>182 667 000 000</i>	<i>168 575 000 000</i>
	<i>josta joustoväline</i>	<i>1 235 736 380</i>	<i>948 114 733</i>			<i>1 235 736 380</i>	<i>948 114 733</i>
	<i>josta yksi ainoa liikkumavaraväline (11 artiklan 1 kohdan a alakohta)</i>	<i>280 000 000</i>				<i>280 000 000</i>	
	<i>Liikkumavara</i>	<i>313 803 303</i>	<i>3 745 121 911</i>	<i>247 481 874</i>	<i>3 254 812 049</i>	<i>561 285 177</i>	<i>6 999 933 960</i>
	Temaattiset erityisrahoitusvälineet	2 855 153 029	2 679 794 000			2 855 153 029	2 679 794 000
	Määrärahat yhteensä	186 724 086 106	168 457 786 822	-247 481 874	-3 254 812 049	186 476 604 232	165 202 974 773